

<p>עשרת הדברות בפרשת ואתחנן</p> <p>שמור את יום השבת לקדשו כאשר צוך ה' אלקיך וגו' וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים ויוציאך ה' אלקיך משם ביד חזקה ובזרוע נטויה על כן צוך ה' אלקיך לעשות את יום השבת.</p>	<p>עשרת הדברות בפרשת יתרו</p> <p>זכור את יום השבת לקדשו וגו' כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ את הים ואת כל אשר בם וינח ביום השביעי על כן ברך ה' את יום השבת ויקדשהו.</p>
---	--

קיום מצות "זכור את יום השבת לקדשו"

1. ביצה טז. - תניא אמרו עליו על שמא הזקן כל ימיו אוכל לכבוד שבת, מצא בהמה נאה אומר זו לשבת, מצאת אחרת נאה הימנה מניח את השניה ואוכל את הראשונה.
2. רש"י פרשת ואתחנן - תנו לב לזכור תמיד את יום השבת שאם נזדמן לך חפץ יפה תהא מזמינו לשבת.
3. פסחים קו. - תנו רבנן "זכור את יום השבת לקדשו" זוכרהו על היין בכניסתו. אין לי אלא בלילה, ביום מניין? תלמוד לומר "זכור את יום השבת".

קידוש לשבת

סברי מרנן ורבנן ורבתי. ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם בורא פרי הגפן. ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו ורצה בנו, ושבת קדשו באהבה וברצון הנחילנו זכרון למעשה בראשית. כי הוא יום תחלה למקראי קדש זכר ליציאת מצרים. כי בנו בחרת ואותנו קדשת מכל העמים, ושבת קדשך באהבה וברצון הנחלתנו. ברוך אתה ה' מקדש השבת.

גמרא פסחים קיו:

אמר רב אחא בר יעקב וצריך שיזכיר יציאת מצרים בקידוש היום כתיב הכא "למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים", וכתוב התם "זכור את יום השבת לקדשו".

מהרש"א פסחים שם

קצת קשה דבשבת גופיה בדברות שניות כתיב "וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים" (ולמה לי גזירה שוה)?

תוספות פסחים שם

שמעתי מהר"ם שיש במדרש לפי שבמצרים עבדו בהם בישראל בפרך, ופרך בא"ת ב"ש, "ו"ג" "ל" (39) שהם מלאכות מ' חסר אחת, וכשנגאלו ממצרים הזהירם על השבת לשבות מאותם ל"ט מלאכות.

רמב"ם מורה נבוכים ח"ב פרק ל"א

<p>אבל מה שנתפקדנו בו ונצטוונו אנו לשמרו הוא עלול השייך לעלת היותנו עבדים במצרים אשר לא היינו עובדים ברצוננו ומתי שאנו רוצים, ולא היינו יכולים לשבות. לפיכך נצטוונו על השבת והמנוחה כדי לכלול שני הדברים, א. קביעת השקפה נכונה והוא חידוש העולם המורה על מציאות האלוה במחשבה ראשונה ובעיון קל. ב. וזכרון חסדי ה' עלינו שהניח לנו מתחת סבלות מצרים.</p>	<p>וכבר נאמרו במצוה זו שתי עלות שונות מפני שהן לשני עלולים שונים, לפי שנאמר בטעם קדוש השבת בעשר הדברות הראשונות אמר "כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ", ואמר במשנה תורה "וזכרת כי עבד היית במצרים על כן צוך ה' אלקיך לעשות את יום השבת". וזה נכון, כי העלול בדבור הראשון הוא כבוד היום וקדושו כמו שאמר "על כן ברך ה' את יום השבת ויקדשהו", זהו העלול השייך לעלה "כי ששת ימים".</p>
--	--